

ÖRTÜLÜ SERMAYE ÜZERİNDEN ÖDENEN FİNANSMAN GİDERLERİ VE DÜZELTME KAYDI

Yrd. Doç. Dr. Hakan ARSLANER*

ÖZET

Şirketler, genel olarak, finansman ihtiyaçlarını iki yolla giderebilmektedirler. Bunun birinci yolu öz sermayelerini kullanmak; ikinci yolu ise borçlanmaktır. Yeni ortak almak ta öz sermayeyi kullanmak olarak değerlendirilebilir. Şirketler, daha çok, borçlanma yolunu tercih etmektedirler. İşte bu noktadan itibaren, borç maliyetlerinin bilançolarında ve bilançoların yansıması olan kurumlar vergisi beyannamelerinde gider yazılıp yazılmayacağı önemli bir sorun olarak karşılına çıkmaktadır.

Kanunen gider yazılması mümkün olan kalemlerden biri de borçlanma maliyetleridir. Ancak borçlanma maliyetlerinin tamamının gider yazılması halinde, borç alma işlemlerinin amacını aşan uygulamalara sebebiyet verebileceğini de düşünmek gerekmektedir. Borçlanmalar için ödenen vade farkı ya da faiz gibi giderlerin aslında birer kar payı dağıtımı olabileceği fikri gözden kaçırılmamalıdır. Bu bağlamda, hangi borçlanmaların örtülü sermaye sayılacağı, hangi finansman giderlerinin gider kaydı yapılarak kurumlar vergisi beyannamelerinde kurum kazancından düşülebilmesi imkanı ve bu konudaki kısıtlamalar mevzuatlarda yer almaktadır.

Çalışmada, öncelikle örtülü sermaye kavramı üzerinde durulmuş, şirketler tarafından temin edilen hangi borçların örtülü sermayenin hesabınadakil edilmesi gerektiği ve örtülü sermaye üzerinden ödenen finansman giderlerinin kanunen kabul edilmemesinin yasal sınırları tartışılarak, borç alan kurumlar ile borç veren ortak ya da ortakla ilişkili kişiler tarafından, örtülü sermayenin tespiti halinde, düzeltme kayıtları yapılırken dikkat edilmesi gereken hususlar değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kurumlar Vergisi, Örtülü Sermaye, Kanunen Kabul Edilmeyen Finansman Giderleri, Düzeltme Kaydı

Jel Kodlar: K34, H26, M41

* Adnan Menderes Üniversitesi, Nazilli İİBF, Maliye Bölümü, Mali Hukuk ABD, harslaner@adu.edu.tr

FINANCIAL EXPENSES AND CORRECTING ENTRY PAID ON THIN CAPITALIZATION

ABSTRACT

Generally, companies provide their financial requirements in two ways; Either through using their own capital stocks or through borrowing. Finding a new partner can also be regarded as using capital stock. Companies usually prefer providing their financial requirements by borrowing debt from financial institutions. This would raise the issue of how to record the borrowing costs of the companies at balance sheets, and whether it is legally appropriate to show them as expenses on the balance sheets and corporate tax returns which is a reflection of balance sheets.

In legal terms, borrowing costs are considered as one of the items for expenses components. However, it is important to consider that this might go beyond the purpose of debt process when whole borrowing costs are written off as expenses. It should be noted, expenses such as interests and charges for late payments can also be considered as dividend payments. In this context, the questions of which kind of debts can be regarded as thin capitalization, the financial expenses which can be deducted from corporate income by writing off at corporate tax returns and some restraints regarding this can find answers in legislations.

In this study, firstly the concept of thin capitalization was explored. Then, the issues regarding identification of which debts borrowed by the companies should be included in thin capital account was discussed. By considering legal boundaries of financial expenses on thin capitalization, main requirements for making reverse entries when thin capitalization was identified were assessed from the point of borrowing institutions or lending partners and parties relevant to the partners.

Keywords: Corporation Tax, Thin Capitalization, Non-Deductible Financial Expenses, Correcting Entry.

Jel Codes: K34, H26, M41

1. GİRİŞ

Dünyada küreselleşme sürecinin bu denli hızlı olması ve teknolojik gelişmelerin baş döndürücü nitelik kazanması, ekonomik anlamda ülke sınırlarının yok olmasına ve bununla birlikte küresel sermayenin mobilitésinin artmasına sebebiyet vermiştir. Artık bir şirket aynı anda birçok ülkede yatırım yapmakta,

yatırım kararlarını ülkelerin ekonomik, siyasi ve hukukî kararlarına göre anlık olarak değiştirebilmektedir. Serbest piyasa ekonomisinde var olması gereken şirket rekabetleri, bu bağlamda, ülkeler için de söz konusu olur hale gelmiştir. Ülkeler yerli yatırımcıları ülkede tutabilmek, yabancı yatırımcıları da ülkelerine çekebilmek için politika üretmektedirler. Elbette ki uygulanacak politikaların da hukukî altyapısının olması gereklidir. Bir şirketin yatırım kararı alacağı ülkeyi seçmesinde etkili olan en önemli unsurların başında vergi mevzuatı gelmektedir. Bu nedenle, kurum kazançlarının doğru bir şekilde tespit edilmesi ve vergilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenirken, günümüz şartlarına, diğer ülke uygulamalarına ve uluslararası kurallara riayet edilmelidir. Vergi mevzuatımızda en yeni düzenleme 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK)¹'dir. Bu Kanun ile, şirketlerin vergilendirilmesinde gerçek kazancı tespit ederek şirketler arası vergi adaletinin sağlanması, yurtdışında şirketlerin rekabet edebilirliğinin artırılması, küresel değişimlere uyum sağlanması, uluslar üstü kurumların kabul ettiği ilkelere iç mevzuata yer verilmesi amaçlanmıştır.

2. KURUMLAR VERGİSİ MATRAH TESPİTİNDE KANUNEN KABUL EDİLEN VE EDİLMEYEN GİDERLER

KVK'nın 6. maddesinde, kurumlar vergisi hesaplanırken, safi kurum kazancının dikkate alınacağı hüküm altına alınmıştır. Takip eden maddelerde de safi kurum kazancına ulaşılabilmesi için indirim konusu yapılabilecek² ve yapılamayacak³ giderler düzenlenmiştir.

- 1 26205 sayılı, 21.06.2006 tarihli Resmi Gazete (RG)'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Çalışmada bu Kanun, "KVK" olarak zikredilecektir.
- 2 KVK madde 8 (madde hükmü asıl anlamlarına bağlı kalınarak kısaltılmıştır); "(1) Ticarî kazanç gibi hesaplanan kurum kazancının tespitinde, mükellefler aşağıdaki giderleri de ayrıca hasılattan indirebilirler:
  - a) Menkul kıymet ihraç giderleri.
  - b) Kuruluş ve örgütlenme giderleri.
  - c) Genel kurul toplantıları için yapılan giderler ile birleşme, devir, bölünme, fesih ve tasfiye giderleri.
  - ç) Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde komandite ortağın kâr payı.
  - d) Katılım bankalarınca katılma hesabı karşılığında ödenen kâr payları.
  - e) Sigorta ve reasürans şirketlerinde bilanço gününde hükmü devam eden sigorta sözleşmelerine ait olup, kanun maddesinin devamında belirtilen teknik karşılıklar".
- 3 KVK madde 11 (madde hükmü asıl anlamlarına bağlı kalınarak kısaltılmıştır); "(1) Kurum kazancının tespitinde aşağıdaki indirimlerin yapılması kabul edilmez:
  - a) Öz sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan faizler.
  - b) Örtülü sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan faiz, kur farkları ve benzeri giderler.
  - c) Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazançlar.
  - ç) Her ne şekilde ve ne isimle olursa olsun ayrılan yedek akçeler.
  - d) Bu Kanuna göre hesaplanan kurumlar vergisi ile her türlü para cezaları, vergi cezaları, gecikme zamları ve gecikme faizleri.
  - e) Menkul kıymetlerin itibarî değerlerinin altında ihracından doğan zararlar ile bu menkul kıymetlere ilişkin olarak ödenen komisyonlar ve benzeri her türlü giderler.
  - f) İşletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olmayan araçların giderleri ve amortismanları.
  - g) Kurumun kendisinin, ortaklarının, yöneticilerinin ve çalışanlarının suçlarından doğan tazminat giderleri.
  - h) Basın yoluyla işlenen fiillerden veya radyo ve televizyon yayınlarından doğacak maddî ve manevî zararlardan dolayı ödenen tazminat giderleri.
  - ı) Bazı ürünlerin reklam giderleri.
  - i) İşletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri

KVK'nın 11. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde örtülü sermaye üzerinden hesaplanacak ya da ödenecek faiz, kur ya da vade farkları gibi ödemelerin gider olarak kurum kazancından indirilemeyeceği belirtilmiştir. Aynı Kanun'un 12. Maddesinde de Örtülü Sermaye müessesesi ile ilgili ayrıntılı hükümlere yer verilmiştir. Konunun karmaşık bir yapıda olması nedeniyle, kanun koyucu, böyle özel bir düzenleme yapma gereği duymuştur.

3. ÖRTÜLÜ SERMAYE

KVK'nın 12. maddesinin (1) fıkrası, şirketler bakımından örtülü sermayeyi, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları borçların, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı olarak hüküm altına almıştır.

Fıkra metninden de anlaşılacağı üzere şirket tarafından alınan bir borcun örtülü sermayenin hesabına katılabilmesi için bazı özelliklerinin mevcut olması gerekmektedir. Öncelikle borcun, doğrudan veya dolaylı olarak ortaklardan ya da ortaklarla ilişkili kişilerden alınması, daha sonra borcun işletmede kullanılması ve kullanılan borcun hesap döneminin herhangi bir gününde şirket öz sermayesinin üç katını aşmış olması şarttır. Bu şartların varlığı halinde, aşan kısım örtülü sermaye olarak değerlendirilecektir.

3.1. Borcun ortaklardan ya da ortaklarla ilişkili kişilerden temin edilmesi

3.1.1. Ortak

Şirketlerin hem ortak oldukları şirketlerden hem de kendisine ortak olan gerçek ve tüzel kişilerden elde ettikleri borçlanmalar, diğer şartların da sağlanması halinde, örtülü sermayenin hesabında dikkate alınacaktır. KVK'nın 12. maddesinde bu borçların örtülü sermayenin hesabında dikkate alınabilmesi için ortaklık hakkı konusunda herhangi bir oransal şart öngörmemiştir. Bununla birlikte, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB)'de işlem gören hisselerin elde bulundurulması halinde, Aynı Kanun'un 4 numaralı fıkrasında ve 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği⁴'nde, bu hisselerin ait olduğu kurumlardan yapılan borçlanmalarda, borç miktarının örtülü sermayenin hesabında dikkate alınmaması için, bu şekilde elde bulundurulan hisselerin sağladığı ortaklık payının en az %10 olması gerektiğine vurgu yapılmıştır.

Bu açıklama ışığında, borç veren şirketin halka açık olması halinde, borç alan şirketin elinde söz konusu şirkete ait ortaklık hakkı veren hisselerin en

adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan kısmı."

4 03.04.2007 tarihinde 26482 sayılı RG'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

az % 10'una sahip olması halinde bu şirketten yapılan borçlanmalar örtülü sermayenin hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır. Bu oranın altında bir ortaklık ilişkisi var ise; yani borçlanan şirket, borç veren şirkete % 10'un daha altında bir oranda iştirak etmiş ise; yapılan borçlanmalar örtülü sermayenin hesabında dikkate alınacaktır.

Son dönemlerde sermaye piyasasını güçlendirmeyi amaçlayan politikalar güdülmektedir. Yeni KVK'nın kabul edilmesi, Gelir Vergisi Kanunu (GVK)⁵'nin 75. Maddesinde yapılan düzenlemeler, yine GVK'nın 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren Geçici 67. Maddesinin uygulamaya konulması, sermaye piyasasının sağlam ve karmaşık olmayan bir yapıya kavuşmasında önemli birer süreç olarak algılanabilir. İşte bu noktada sermaye piyasası araçlarının da tamamıyla ekonomik kaygılarla kullanılması, bu finansal enstrümanların başka amaçlarla alınıp – satılmasının, finans piyasasına zarar vereceği düşüncesinden hareketle, engellenmesine yönelik hukukî tedbirlerin alınması gerekmektedir. İlgili maddede getirilen bu % 10'luk ortaklık payı ölçütü ile, şirketlerin, başka şirketlerin sadece İMKB'de işlem gören hisse senetlerinden cüz'i oranda satın alarak aralarında bir ortaklık hukuku kurmalarının önüne geçilmek istenmiştir. Bu sayede finans piyasasında manülatif hareketler önlenmiş olacak, kurumların vergi matrahlarının azalması neticesinde oluşabilecek vergi kayıplarının da önüne geçilebilecektir.

3.1.2. Ortakla İlişkili Kişi

Ortakla ilişkili sayılan kişi ve kurumlarda ise, hem KVK'nın 12. Maddesinde hem de adı geçen Tebliğ'de, borç alan kuruma en az %10 oranında sermaye, oy ya da kâr payı hakkına sahip olma şartı aranmaktadır. Aksi halde, yani gerçek kişi veya kurumların, borç kullanan kurumlara, %10 oranından daha az sermaye, oy veya kâr payı hakkı bulunması halinde, ortakla ilişkili kişi sayılmaları söz konusu olmayacaktır. Bu kişi ve kurumların da % 10'dan daha az bir oranda ortak oldukları şirkete vermiş oldukları borçlar, örtülü sermayenin hesabında dikkate alınmayacaktır.

Ortakla ilişkili kişi kavramı belirlenirken % 10 gibi çok net ve katı bir sınırın belirlenmesi, kimine göre vergi planlamasına uygun bir yasal zemin oluşturulması kimine göre de vergi idaresine karşı muvazaalı işlemlerin yapılmasına imkan sağlanması anlamına gelmektedir. Ancak her iki anlamda da idarenin bir vergi kaybı olacağı muhakkaktır. Bununla birlikte, yapılan işlemi vergi planlaması olarak yorumlamak idarenin kaybettiği vergiyi hiçbir zaman alamayacağı anlamına gelmektedir. Ancak olay idareye karşı yapıl-

⁵ 193 sayılı Kanun 31.1.21960 tarihinde kabul edilmiş ve 06.01.1961 tarihli, 10700 sayılı RG'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

mış bir muvazaalı işlem olarak değerlendirilirse, oluşabilecek ihtilaflar sonucunda dahi olsa idarenin vergi kaybını telafi etme şansı bulunabilecektir (Tekin ve Kartaloğlu 2007, 522).

3.2. Borcun Doğrudan ya da Dolaylı Temini

Ortaklar ya da ortaklarla ilişkili gerçek ve tüzel kişiler, şirkete doğrudan finansman desteği sağladıklarında bu borçların örtülü sermayenin hesabına katılması gerektiğinde şüphe yoktur. Bu sebeple, ortaklar ya da ortakla ilişkili kişiler şirkete dolaysız bir şekilde borç vermek yerine üçüncü şahısları kullanarak şirkete borç verebilirler. Araya birden fazla kurumun girmesi borcun örtülü sermaye olarak kabul edilmesine engel teşkil etmemektedir⁶. Görünen bu işlemin muvazaalı olduğunun ispatı halinde dolaylı olarak temin edilen borcun örtülü sermayenin hesabına dahil edilmesi gerekmektedir. Bunun yanında, böyle bir durumun ispat edilmesinin zorluğu da kuşku götürmemektedir.

Burada dikkat edilmesi gereken bir diğer husus, üçüncü kişi üzerinden dolaylı olarak borçlanma durumunda, örtülü sermaye olarak nitelendirilecek borç tutarının tespitinde, üçüncü kişinin ilişkili kişiden aldığı (kaynak) borç tutarının esas alınarak belirleme yapılması gerektiğidir. Üçüncü kişiden borç alan kurumun aldığı (türev) borç tutarı ile üçüncü kişinin ilişkili kişiden aldığı (kaynak) borç tutarının birbirinden farklı olması durumunda esas olarak ilişkili kişi ile üçüncü kişi arasındaki (kaynak) borç tutarı kadar bir kısım, örtülü sermaye uygulamasında dikkate alınmalıdır. Üçüncü kişi ile borç alan kurum arasında daha yüksek tutarda bir borçlanma söz konusu ise aşan kısmın örtülü sermaye değerlendirilmesinde dikkate alınmaması gerekmektedir (Erdem 2006).

3.3. Borcun İşletmede Kullanılması

Ortaklardan ya da ortaklarla ilişkili kişilerden elde edilen borcun örtülü sermayenin hesabında dikkate alınabilmesi için gerekli olan bir diğer şart, borcun herhangi bir şekilde işletmede kullanılmasıdır. Eğer ki, alınan borç başka bir kişi ya da kuruma aktarılmış ise, doğaldır ki, bu borcun örtülü sermaye olarak kabul edilmesi mümkün değildir. Bununla birlikte, borcun aktarıldığı şirket ile bir ortaklık ilişkisinin olması durumunda o şirket için ise örtülü sermayenin hesaplanması gerektiği durumu gözden kaçırılmamalıdır.

⁶ Danıştay Vergi Daireleri Kurulu, E. No:2007/187, K. No:2007/661, "Kurumların aralarından vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi veya sıkı iktisadi münasebet bulunanlardan aldıkları ve örtülü sermaye niteliği taşıyan kredilere ilişkin faiz, kur farkı ve komisyon giderlerinin, kurum kazancının tespitinde gider olarak indirilmeyeceği hakkında."

Borcu kullanan kurumun aynı zamanda borç kullandığı ortak veya ortakla ilişkili kişiden alacağına olması durumunda örtülü sermayenin varlığının tespitinde bu kurumdan olan alacağın bu kuruma olan borca mahsup edilmesi söz konusu olmayacaktır.

3.4. Borcun Öz Sermayenin Üç Katını Aşması

Ortak ya da ortakla ilişkili kişilerden elde edilen borçların işletmede kullanılması halinde bu borçların örtülü sermayenin hesabına katılabilmesi için, borç miktarının işletmenin hesap dönemi başındaki öz sermayesinin üç katını aşmış olması gerekmektedir⁷.

Görüldüğü üzere örtülü sermaye hesaplamalarında öz sermaye ile borç oranlaması yapılmaktadır. Bu bakımdan öz sermaye kavramının iyi anlaşılması gerekmektedir.

İşletmenin öz sermayesi; işletme sahiplerinin işletmedeki haklarının toplamını ifade etmektedir. Öz sermaye, ortaklar tarafından işletmeye konmuş esas sermaye ile işletmenin faaliyeti neticesi elde edilmiş karların işletmede tutulması ile ortaya çıkmış kazanılmış sermayeden oluşur. Bu durumda öz sermaye, şirketlerin kuruluş aşamasında ortaklar tarafından konulmuş sermaye ile şirketin faaliyetleri neticesinde sonradan elde edilen kazançlardan oluşmaktadır.

Vergi Usul Kanunu (VUK) açısından öz sermaye ise Aynı Kanun'un 192. Maddesinde açıklanmıştır. Bu maddeye göre; öz sermaye; Şirketlerin bilançolarında yer alan aktif ve pasifler arasındaki farktır. Bir başka deyişle; şirketin mevcutlar ile alacaklar toplamından borçları düşülerek öz sermayesine ulaşılır. Buna göre, kurumların yapmış oldukları borçlanmaların örtülü sermaye olup olmadığı yönündeki tespit, hesap dönemi başındaki bilançoda yer alan öz sermaye ile kıyaslanmak suretiyle yapılacaktır.

Kurumun dönem başı öz sermayesinin sıfır veya negatif değerler taşıması durumunda, söz konusu kurumun ortak ve ortaklarla ilişkili kişilerden yaptığı borçlanmaların tamamı örtülü sermaye olarak değerlendirilecektir.

KVK'nın 12. Maddesinde yer alan bu düzenlemeden anlaşılacağı üzere, kanun koyucu, şirketlerin ortak ve ortakla ilişkili kişilerden öz sermayelerinin üç katına kadar borçlanabilmeleri ve bu borçlanmalar için katlanacağı finansman giderlerini kurumlar vergisi beyannamesinde gider olarak gösterebilmelerinde hukuken bir sakınca görmemektedir. Üç katını aşan kısım,

⁷ Sadece ilişkili şirketlere finansman temin eden kredi şirketlerinden yapılan borçlanmalar hariç olmak üzere, ana faaliyet konusuna uygun olarak faaliyette bulunan ve ortak veya ortakla ilişkili kişi sayılan banka veya benzeri kredi kurumlarından yapılan borçlanmalar % 50 oranında dikkate alınır.

örtülü sermaye olarak kabul edilecektir. Dolayısıyla bu borç miktarı kadar yapılan; vade farkı, kur farkı, faiz ödemesi gibi finansman giderlerinin kurum kazancından indirilmesi mümkün olmayacaktır.

Sermaye şirketi kapsamında vergilendirilen anonim, limited ve eshamlı komandit şirketlerin ortak ya da ortakla ilişkili kişilerle girmiş oldukları öz sermayelerinin üç katını aşan borç ilişkilerinde getirilen bu sınırlama ile, alınan borçlar karşılığında ödenen finansman giderlerinin aslında görünürde bir işlem olduğu, ortak ya da ortaklarla ilişkili kişilere yapılan bu ödemelerin birer kar payı dağıtımı olduğu kabul edilerek, bu giderlerin kurum matrahlarını azaltmasının önüne geçilmek istenmiştir.

Aslında, KVK'nın ilgili maddesinde hüküm altına alınmış olan örtülü sermaye müessesesi, fiili olarak uygulanamaz haldedir. Bunun nedeni, örtülü sermayenin hesaplanmasındaki zorlukların yanı sıra, sınırın çok yüksek olarak belirlenmiş olmasıdır. Sınır o kadar yüksektir ki, bu sınırın aşılması, ticari borçlar ve kanun kapsamına girmeyen diğer borçlar da düşünüldüğünde, imkansız hale gelmektedir. Aşılması demek, işletmenin mali yapısının iflası gerektirecek kadar kötü olması anlamına gelecektir (Karapınar ve Bayırlı 2006, 46).

Örtülü sermayenin uygulanmasında karşılaşılan bir diğer durum ise, yukarıdaki şartları taşıyan ancak bir karşılık ödenmeyen borçların örtülü sermaye olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceğidir.

Örtülü sermaye hesabında dikkate alınacak borçlanmalar arasına faiz uygulanmayan borçlanma tutarlarının dahil edilip edilmeyeceği hususunda birincil ve ikincil mevzuatta bir düzenleme yoktur. Bu borçlanma tutarlarının örtülü sermaye hesabında dikkate alınmayacağını savunanlar yanında örtülü sermaye tutarının hesaplanmasında tüm ortak ve ilişkili kişilerden alınan borçların hesaplamaya katılacağı görüşü de bulunmaktadır (İstanbul YMMO Rapor 2006, 10).

Örtülü sermayenin hesabına, ortaktan ya da ortaklarla ilişkili kişilerden alınan borçlar nedeniyle ödenecek bir faiz, vade farkı ya da kur farkı yok ise bu borçların örtülü sermayenin hesabına dahil edilmemesi gerekmektedir. Dahil edilmesi halinde, borç/öz sermaye oranı yüksek çıkacaktır. Bu rasyonun yüksek çıkması, kurum kazancından indirilemeyen finansman giderlerinin de her bir ortaktan alınan borç miktarı nispetinde fazla çıkmasına sebebiyet verecektir .

KVK'da örtülü sermaye müessesesinin düzenlenmesindeki temel amaç, ortaklara kar payı olarak ödenmesi gereken parasal değerlerin, finansman

gideri adı altında ödenmesinin ve bu ödemelerin de gider olarak kurum kazancından düşülmesinin önüne geçmektir. Ortak ya da ortakla ilişkili kişilere, alınan borç nedeniyle böyle bir ödeme yapılmıyor ise, bu borçları da örtülü sermayenin hesabına dahil etmek, hem ekonomik hem de hukukî sebeplerden doğru olmayacaktır.

4. ÖRTÜLÜ SERMAYE SAYILMAYACAK BORÇLANMALAR

KVK'nın 12. Maddesi gereği, şirketlerin ortaklar ya da ortaklarla ilişkili kişilerden temin etmiş oldukları borçların, hesap dönemi içerisinde herhangi bir tarihte dönem başı öz sermayelerinin üç katını aşması halinde, aşan kısım örtülü sermaye olarak sayılacak ve bu borçlanmalar için ödenen faiz, kur farkı, vade farkı gibi finansman giderleri, kurum kazancından indirilemeyecektir. Kanun koyucu, örtülü sermaye müessesesinin işlerliği için tahdidi olarak şartları sıralamakla birlikte, aynı maddenin 6. Fıkrasında tadadi olarak ne tür borçlanmaların örtülü sermaye sayılmayacağını da hüküm altına almış bulunmaktadır.

4.1. Kurumların Ortaklarının veya Ortaklarla İlişkili Kişilerin Sağladığı Gayrinakdi Teminatlar Karşılığında Üçüncü Kişilerden Yapılan Borçlanmalar

Kurumların, ortaklar veya ortaklarla ilişkili kişilerden sağlamış oldukları borçlanmalar örtülü sermaye sayılmakla birlikte bunların, gayrinakdi mallarını teminat göstermesi karşılığında almış oldukları borçları, ilgili kuruma aktardıkları takdirde, bu borç, kurum için örtülü sermayenin hesabında dikkate alınmayacaktır. Böyle bir durumda, nakdi olarak gösterilen teminatların karşılığında elde edilen kredilerin borç alan kuruma intikali halinde borç miktarının örtülü sermayenin hesabına dahil edilmesi gerekmektedir.

Her ne kadar gayrinakdi mallardan nelerin kastedildiği KVK'da belirtilmemiş olsa da ilgili Tebliğ'de bu duruma açıklık getirilmiştir. Şu halde, kurumun kasasında veya bankada bulunan yerli veya yabancı paralar ile her an nakde çevrilebilen çekler, altın, Devlet Tahvili, Hazine bonusu, Toplu Konut İdaresince çıkarılan veya İMKB'de işlem gören hisse senetleri, tahvil ve bonolar dışındaki her türlü teminat gayrinakdi teminat olarak değerlendirilecektir. Sonuç olarak, bu gibi malların teminat gösterilmesi karşılığında alınan borçların kuruma aktarılması halinde elde edilen krediler örtülü sermayenin hesabında dikkate alınacaktır.

Bununla birlikte, teminat olarak gayrimenkul gösterilmiş ve bu durumda borç temin edilmiş ise, alınan borcun ilgili kuruma verilmesi halinde, borç miktarı, örtülü sermaye olarak kabul edilmeyecektir.

4.2. Kurumların İştiraklerinin, Ortaklarının veya Ortaklarla İlişkili Kişilerin, Banka ve Finans Kurumlarından ya da Sermaye Piyasalarından Temin Ederek Aynı Şartlarla Kısmen veya Tamamen Kullandığı Borçlanmalar

Bazı kurumlar, ihtiyaç duydukları zamanlarda borç bulamayabilirler. Bu gibi durumlarda kurumlar ya başka firma kanalıyla kredi kullanma yoluna gidebilirler ya da başka şirketlerin kefil, veyahut garantör olması yoluyla kredi temin edebilirler. Genellikle karşılaşılan durum, grup şirketlerinden kredibilitesi yüksek olan şirket adına alınan kredinin tüm grup tarafından kullanılmasıdır.

KVK'nın 12. Maddesinin 6. Fıkrasının (b) bendinde yer alan ve örtülü sermayenin hesabına dahil edilmeyecek borçlanmaların bir diğeri de ortak veya ortakla ilişkili kişilerin finans ya da sermaye piyasalarından temin ettikleri borçlardır. Maddeye baktığımızda, bu gibi borçlanmaların örtülü sermayenin hesabına dahil edilmemesi için bazı şartların da varlığı aranmaktadır.

Borç alan ortak ya da ortakla ilişkili kişi, hangi şartlarda borcu temin etmiş ise aynı şartlarda ilgili kuruma borcu aktarması gerekmektedir. Buna göre, borç veren şirketin bankadan temin ettiği krediyi, kredi sözleşmesinin içerdiği vade, faiz oranı ve benzeri kullanma şartlarında herhangi bir değişiklik yapmadan⁸ ortak olduğu veya ilişkili kişi durumunda olduğu kuruma kullandırması durumunda, borç alan kurum için bu krediler örtülü sermaye tutarının tespitinde dikkate alınmayacaktır. Dolayısıyla, grup şirketinin finans kuruluşlarından temin etmiş olduğu krediyi, aynı faiz ve vade ile birden fazla şirkete paylaşması durumunda örtülü sermayeden söz edilemeyecektir.

İlk borcun kullanım şartlarında değişiklik yapılması halinde ise, borcun tamamının örtülü sermaye sayılıp sayılmayacağı konusu ile ilgili KVK'da bir hüküm bulunmamaktadır. Şöyle ki, ortak, iştirak ya da ortakla ilişkili kişi, borcu kullanırken katlanmış olduğu şartlardan daha ağır bir şekilde; örneğin, yüzde 5 faiz ile kullanmış olduğu borcu, yüzde 7 faiz ile ilgili kuruma aktardığında temin etmiş olduğu borcu aynı şartlarda kullandırmamış olacaktır. Bu durumda aradaki yüzde 2'lik fark mı yoksa borcun tamamının mı örtülü sermayenin hesabına dahil edileceği konusu açık değildir.

Mezkûr Kanun'da tek tek sayılan örtülü sermaye olarak kabul edilmeyecek borçlanmaları yorum yolu ile genişletmenin mümkünü yoktur. Kaldı ki; kanun koyucunun böyle bir amacı olsa idi, ilgili madde hükmünde bu müstes-

⁸ Gelir İdaresi Başkanlığı, Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı, B.07.1.GİB.04.99.16.01/2 sayılı Mukteza.

nai durumu belirtir idi. Bununla birlikte; İdare, 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde bu özellikli durum ile ilgili herhangi düzenlemeye yer vermemekle zimni irade açıklamasında bulunmuştur. Hem ilgili Kanun'da hem de Tebliği'de "aynı şartlarda" kavramının "kredi sözleşmesinin içerdiği vade, faiz oranı ve benzeri kullanma şartlarında herhangi bir değişiklik yapmadan" ifadesi ile açık bir şekilde belirtildiği bir durumda başka yorum yöntemlerini kullanarak, borcun ortak ya da ortakla ilişkili kişi tarafından ilgili Kuruma, katlanılan faiz oranından daha yüksek bir faiz oranı ile kullanılması halinde aradaki faiz farkının örtülü sermaye üzerinden ödenen faiz olması gerektiğini söylemek doğru bir yaklaşım olmayacaktır. Böyle bir durumda borç için ödenen faizin tamamının kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınması gerekmektedir.

4.3.5411 Sayılı Bankacılık Kanununa Göre Faaliyette Bulunan Bankalar Tarafından Yapılan Borçlanmalar

5411 sayılı Bankacılık Kanunu⁹ hükümlerine göre faaliyette bulunan bankaların, yürütmüş oldukları faaliyetleri ile ilgili olarak ulusal ve uluslararası piyasalardan borçlanmaları halinde, bu borçlar örtülü sermayenin hesabında dikkate alınmayacaktır. Mezkûr Kanun ve Kanun'a dayalı çıkarılan diğer düzenlemeler bankaların borçlanmaları konusunda sıkı tedbirler getirdiğinden, Kanun koyucu KVK'da herhangi bir düzenleme yapma gereği duymamıştır.

4.4.Finansal Kiralama Şirketleri, Finansman ve Faktoring Şirketleri ile İpotek Finansman Kuruluşlarının Bankalardan Yaptıkları Borçlanmalar

3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu kapsamında faaliyet gösteren finansal kiralama şirketleri, 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname Kapsamında faaliyet gösteren finansman ve faktoring şirketleri ile ipotek finansman kuruluşlarının kendileriyle özgülenmiş bu faaliyetleriyle ilgili olarak ortak veya ortakla ilişkili kişi sayılan bankalardan yaptıkları borçlanmalar örtülü sermayenin hesabında dikkate alınmayacaktır.

Bununla birlikte, borç veren bankaların ortak veya ortakla ilişkili kişi kapsamı dışında olması halinde, söz konusu borçlanma esas itibarıyla bu istisna kapsamına girmeyecektir.

⁹ .10.2005 tarihinde kabul edilmiş ve 01.11.2005 tarihli, 25983 sayılı RG'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

4.5. Ortak veya Ortakla İlişkili Kişi Sayılan Banka veya Benzeri Kredi Kurumlarından Yapılan Borçlanmalar

KVK'nın 12. maddesinin 2. fıkrasına göre; sadece ilişkili şirketlere finansman temin eden kredi şirketlerinden yapılan borçlanmalar hariç olmak üzere, ana faaliyet konusuna uygun olarak faaliyette bulunan ve ortak veya ortakla ilişkili kişi sayılan banka veya benzeri kredi kurumlarından yapılan borçlanmalar % 50 oranında dikkate alınmaktadır.

Bu durumda, borç alan kurumla doğrudan ortaklık ilişkisi bulunan ya da dolaylı olarak ortakla ilişkili kişi niteliğinde olan bankalardan temin edilen borçların yalnız yarısı örtülü sermaye olarak kabul edilecektir.

Ortakların işletmelere koydukları sermaye üzerinden düzenli bir gelir elde etme garantisi olmaması ancak bu fonları şirketlere borç olarak kullandırmaları halinde düzenli faiz geliri elde edebilmeleri ya da işletmenin iflas etmesi durumunda alacaklıların, alacaklarını alma konusunda ortaklara göre önceliğe sahip olması gibi nedenler, örtülü sermaye uygulamalarının altında yatan nedenler olarak sıralanabilir (Işık 2005, 39-40).

Bu nedenler, şirket ve ortakları açısından kabul edilebilir nitelikte olsa da örtülü sermaye uygulamalarının önlenmesi, sermaye piyasalarında işlem yapan yatırımcıların korunması açısından önem taşımaktadır. Çünkü örtülü sermaye uygulamaları ile şirketlerin finansal yapısı bozulmaktadır. Örtülü sermaye uygulamalarının önüne geçilmesi, sermaye piyasasını hem yatırımcı sayısı hem de işlem hacmi bakımından güçlendirecektir (Gençoğlu ve Ertan 2012, 86).

Örtülü sermaye üzerinden ödenen finansman giderlerinin şirket matrahlarında önemli azalmalara sebebiyet vereceği kuşkusuzdur. Bu bakımdan, vergi alacağını ödeme gücü ilkesi bağlamında tahsil etmekle sorumlu tahsil daireleri için de örtülü sermaye uygulamalarının önüne geçmek şüphesiz doğru bir yaklaşım olacaktır.

5. ÖRTÜLÜ SERMAYENİN TESPİTİ SONRASI DÜZELTME BEYANNAMELERİ VE DÜZELTME KAYDI

Kurumun ortak ya da ortaklarla ilişkili kişilerden temin ettiği borcun, örtülü sermaye olarak kabul edilmesi durumunda, bu borç için ödenen faiz, vade farkı gibi giderlerin kanunen kabul edilmeyen gider olduğunu; faiz alanın gerçek kişi olması durumunda kar payı kabul edilmesi, kurum olması durumunda ise iştirak kazancı kapsamında kurumlar vergisinden istisna tutulması gerektiğini söyleyebiliriz.

Bu açıklama ışığında ve KVK'nın 12. Maddesinin (7) numaralı bendi gereği, örtülü sermaye üzerinden kur farkı hariç¹⁰, faiz ve benzeri ödemeler veya hesaplanan tutarlar, Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarının uygulanmasında, gerek borç alan gerekse veren nezdinde, örtülü sermaye şartlarının gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kar payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar sayılır. Daha önce yapılan vergilendirme işlemleri, tam mükellef kurumlar nezdinde yapılacak düzeltmede örtülü sermayeye ilişkin kur farklarını da kapsayacak şekilde, taraf olan mükellefler nezdinde buna göre düzeltilir. Şu kadar ki, bu düzeltmenin yapılması için örtülü sermaye kullanan kurum adına tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şarttır.

Dolayısıyla düzeltme kayıtlarının ve kurumlar vergisi beyannamesinde matrah artırıcı düzeltmelerin yapılabilmesi için öncelikle örtülü sermayenin tespit edilmesi gerekmektedir.

Böyle bir tespiti borç alan ve veren kurumların kendisi yaptığında hesaplarında düzeltme yapmaları mümkündür. Bu tespit vergi daireleri ya da inceleme elemanları tarafından yapıldığında ise, ikmalen ya da re'sen tarhiyat yapılacaktır. Hesapları idare tarafından düzeltilen bu kurumlar, yapılan tarhiyat sonrası vergisini ödediğinde, borç veren de aldığı faizi gelir kaleminden çıkarıp kar payı (iştirak kazancı) kabul edecek, dolayısıyla da, borç veren kurumun tam mükellef bir kurum olduğu varsayımı altında, istisnaya tabi tutacaktır. İdarenin, borç verene vergi iadesi yapabilmesi, yukarıda belirtildiği gibi, borç alanın tarhiyatlar sonrası vergisini ödemiş olduğu koşuluyla bağlanmıştır. Bu uygulamanın doğru bir yaklaşım olduğu söylenebilir. Çünkü idare, tahsil edemediği bir vergiyi iade etmek istememektedir. Ancak bu durumun, örtülü sermayeyi kendiliklerinden görüp, kurumlar vergisi beyannamesini vermeden önce, hesap düzeltmelerini yapan ilgili veyahut ilişkili kurumları da kapsamı doğru bir uygulama değildir (Doğrusöz 2010).

Daha açık bir ifade ile, borç veren kurum, borç verdiği kurumla ilgili ya da ilişkili bir durumunun olduğunu (verdiği borcun örtülü sermaye sayıldığını) biliyor ise, verdiği borcun örtülü sermaye olduğunu (ilgili ya da ilişkili bir durumunun olduğunu), tahsil ettiği faizin de kar payı niteliğinde olduğunu bilmesi gerekmektedir. Bu durumda borç alanın da ödemiş olduğu faizi kanunen kabul edilmeyen bir gider olarak bilmesi lazım gelmektedir. Hal böyle iken; kendiliklerinden muhasebe kayıtlarını düzeltmeyen kurum adı-

¹⁰ Örtülü sermaye kabul edilen borçlanmalarda YTL'nin değer kazanması sonucu oluşacak kur farkı gelirlerinin de söz konusu borcun örtülü yoldan konulan bir sermaye olarak kabul edilmesinin bir sonucu olarak, vergiye tabi kurum kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınması söz konusu olmayacaktır.

na eksik beyanname veren mükellefler için, daha sonra yapılan düzeltme beyannameleri ile vergi iadesi yapılabilmesi için (istisna kapsamındaki kazançlar), “tarh edilen verginin kesinleşmiş ve ödenmiş olması” şartını aramak doğru olmakla birlikte; düzeltme beyanına gerek kalmadan kurumların kendiliklerinden hesap ve muhasebe kayıtlarını doğru bir şekilde tutmaları ve beyannamelerini de bu yeni duruma göre düzenleyip vermeleri halinde kar payı kazancının istisnadan yararlandırabilmesi için, borç alan kurum nezdinde tarh edilen ve kesinleşen verginin ödenmesi gerektiğini söylemek doğru olmayacaktır.

Borç alan tam mükellef kurum, ilgili dönem beyannamesini verdikten sonra düzeltme talebinde bulunur ise, vergi dairesince Vergi Usul Kanunu uyarınca değerlendirilip sonuçlandırılacaktır (olağanüstü tarhiyat uygulamalarının gerekip gerekmediği, pişmanlık müessesinden yararlanıp yararlanamayacağı gibi). Bu düzeltme sonucu tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması halinde, borç veren tam mükellef kurumun da gerekli düzeltme işlemini kendiliğinden yapması mümkün olacaktır.

Borç alan kurum için örtülü sermayeye isabet eden ödemiş olduğu faiz ya da vade farkı kanunen kabul edilmeyen gider sayılacak, aynı tutar dağıtılmış kar payı kabul edilecektir. Bu bağlamda borç alan kurum, ortağa ödemiş olduğu faiz, vade farkı gibi giderleri “780 – Finansman Giderleri” hesabından “570 – Geçmiş Yıl Kârları” hesabına virman yapacak buradan da “331 – Ortaklara Borçlar” hesabını kullanarak ödemiş olduğu kâr payını muhasebeleştirecektir.

Borç alan kurumla birlikte borç veren kurum da gerekli düzeltmeleri hesaplarında yapacaktır. Borç alan kurum tarafından yapılan düzeltmenin, gider yazılan geçici vergi döneminden sonra gerçekleşmesi halinde, borç alan kurum tarafından verilen düzeltme beyanamesi ile tahakkuk eden vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şartıyla, borç veren kurum tarafından da bir sonraki geçici vergi döneminde düzeltme yapılabilecektir. Bu sayede mükerrer vergilemenin de önüne geçilmesi planlanmaktadır.

Borç veren kurum, örtülü sermayeye tekabül eden elde etmiş olduğu faiz gelirlerini “642 – Faiz Gelirleri” hesabından, vade farkı gelirlerini “602 – Diğer Gelirler” hesabından; “640 – İştiraklerden Temettü Gelirleri” hesabına virman yaparak ve bu kazancı, diğer şartların da uygun olması halinde, iştirak kazançları istisnasına dahil ederek, kendi kurumlar vergisi beyanamesinde gösterecektir.

Bununla birlikte; borç kullanan kurumun düzeltme işlemlerinden sonra za-

rar etmesi halinde ortaya kesinleşmiş ve ödenmiş bir vergi çıkmayacağı için borç kullandıran kurumun bu durumda düzeltme yapabilmesinin mümkün olmayacağını söylemek doğru olacaktır.

Netice itibarıyla borç alan kurum daha önce, yapmış olduğu;

780 Finansman Giderleri	XXX	
102 Bankalar		XXX

muhasabe kaydını örtülü sermayenin tespiti halinde;

689 Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar	XXX	
780 Finansman Giderleri		XXX

şeklinde düzelterektedir.

Borç veren kurum da daha önce yapmış olduğu;

102 Bankalar	XXX	
642 Faiz Gelirleri		XXX

muhasabe kaydını, örtülü sermayenin tespiti halinde;

642 Faiz Gelirleri	XXX	
640 İştiraklerden Temettü Gelirleri		XXX

şeklinde düzeltmesi gerekecektir.

Kurumların ilgili ya da ilişkili kişilerden temin edilerek kullandığı tüm borçlar, örtülü sermayenin varlığı halinde bile hukuken bir sorun teşkil etmemektedir. Bu işlemlerin gerçeği yansıtmadığı ileri sürülerek işlemler ve kayıtlar üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmayacaktır. Örneğin, örtülü sermaye kapsamındaki borçlanmanın "ortaklara borçlar hesabı"nda izlen-

diği bir durumda, ortaklara borçlar hesabının örtülü sermaye kapsamına giren kısmı, bu tespitten sonra borç olarak değerlendirilmeyeceği, sermaye olarak değerlendirilmesi gerektiği düşüncesi doğru olmayacaktır (Doğan 2011). Dolayısıyla düzeltme kayıtlarının, ortaklardan alınan borçların öz sermayenin üç katını aşan kısmı için ödenen finansman giderlerinin, kurumların beyannamesinde gider olarak yazamayacakları düşüncesinden ibaret olmalıdır.

Bununla birlikte, borç alan kurum tarafından ödenen faizlerin daha sonra kar payı olarak tespit edilmesi halinde gerçek kişilere ödenen rakamların brüt tutarı üzerinden tevkifat yapılması gerekecektir. Ödemenin tam mükellef bir kuruma yapılması halinde tevkifat uygulaması söz konusu olmayacaktır.

6. SONUÇ

Şirketlerin hemen hemen her dönem nakit sıkıntıları vardır. Üretimde büyümeyi düşünen, yatırımlarını genişletmek isteyen, ihracat/ithalat yapmak isteyen ya da dış ticaret hacimlerini büyütmeyi hedefleyen firmalar için nakit ihtiyacı her zaman gündemlerindedir. Şu ya da bu sebeple nakit bulmak isteyen firmaların da kolay ve zahmetsiz olarak borç bulabilecekleri yerler; ortaklar, iştirakleri, veyahut bunlarla ticari ve hukuki ilişkileri olan üçüncü kişilerdir. Ancak bu kişi ve kurumlardan sınırsız bir şekilde borç temin edebilmek, elbette ki mümkün değildir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nda, bir vergi güvenlik müessesesi olarak yer alandırılmış sermayenin şartları, örtülü sermaye üzerinden ödenen finansman giderlerinin kanunen kabul edilmeyeceği ve istisnai durumlar, hüküm altına alınmıştır. Yasa koyucu mümkün olduğu kadar anlaşılır ve kuşku götürmeyecek ifadelere yer vermiş olsa da uygulamada zaman zaman sorunlarla karşılaşmaktadır. Bunun yanında, bir şirketin, öz sermayesinin üç katı kadar borçlanmaya başvurması, o şirketin mali açıdan durumunun pek te iyi olmadığını göstergesidir. Bu borçlanma sınırına gelmiş bir kurumun ekonomik hayatta var olması pek mümkün değildir. Bu bakımdan, öz sermayenin üç katını aşan borçlanmalar için ödenen finansman giderlerinin kanunen kabul edilmemesinin vergi mevzuatında yer alması çok ta verimli bir anlam ifade etmemekle birlikte, doğru bir yaklaşımdır. Yeni Türk Ticaret Kanunu ile birlikte bağımsız denetim müessesesinin şirket yönetimlerine getirmiş olduğu sıkı tedbirlerle şirketlerin yüksek oranlarda borçlanma kararlarının alınmasına, genel olarak, şirketlerin ekonomik bakımdan bu denli kötü yönetilmesine zaten günümüzde pek te müsaade edilmemektedir.

7. KAYNAKÇA

Doğan, H. 2011. "Örtülü Sermaye Müessesesi Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Müessesesinde Kar Dağıtımı". <http://www.muhasabetr.com/yazarlarimiz/hayrullah/006/> (13.03.2013)

Doğrusöz, A. B. 2010. "Örtülü Sermaye Faizinde Hazine Zararı", 11.10.2010 tarihli Referans Gazetesi.

Erdem, T. 2006. "Borç İlişkisindeki Değişikliklerin Örtülü Sermaye Uygulamasına Etkileri", Vergici ve Muhasebeciyle Diyalog Dergisi.

Gelir İdaresi Başkanlığı, Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı, B.07.1.GİB.04.99.16.01/2 sayılı Mukteza.

Gençoğlu, Ü. G. ve Ertan, Y. 2012. "Türkiye'de Örtülü Sermaye ve Örtülü Kazanç Dağıtımı: İMKB 50 Endeksinde Bir Uygulama". Bursa: Muhasebe ve Finansman Dergisi, Ekim Sayısı.

Gülhan, N. 2012. "Faiz ve Kur Farkı Hesaplanmayan Borçlar Örtülü Sermaye Tutarının Hesabında Dikkate Alınabilir mi?" Ankara: Yaklaşım Yayınları, Eylül Sayısı.

Işık, H. 2005. Çok Uluslu Şirketlerde Örtülü Kazanç ve Örtülü Sermaye: Uluslararası Düzenlemeler ve Uygulamalar ile Türk Vergi Sisteminin Karşılaştırılması ve Öneriler, Yayın No: 2005/370, Ankara: Maliye Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı.

İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odası, 2006. 5520 Sayılı Kanunla Örtülü Sermaye Konusunda Yapılan Düzenlemeler. İstanbul.

Karapınar A. ve Bayırlı R. 2006. "Örtülü Sermayede Kanunen Kabul Edilmeyen Gider Tutarının Hesaplanması", İstanbul: Mali Çözüm Dergisi, Kasım – Aralık Sayısı.

Tekin, C. ve Kartaloğlu, E. 2007. Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları Ankara: Maliye ve Hukuk Yayınları.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu.

1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği.

